

EUROPEES PARLEMENT

2004

2009

Commissie cultuur en onderwijs

VOORLOPIGE VERSIE
2005/0268(CNS)

28.2.2006

*

ONTWERPVERSLAG

over het voorstel voor een besluit van de Raad over de sluiting van de UNESCO-Convention over bescherming en bevordering van de verscheidenheid van culturele uitdrukkingen
(5099/1/06 – COM(2005)0678 – C6-0025/2006 – 2005/0268(CNS))

Commissie cultuur en onderwijs

Rapporteur: Christa Prets

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Raadplegingsprocedure
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- **I Samenwerkingsprocedure (eerste lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- **II Samenwerkingsprocedure (tweede lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt
Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt
- *** Instemming
Meerderheid van de leden van het Parlement, behalve in de in de artikelen 105, 107, 161 en 300 van het EG-Verdrag en in artikel 7 van het EU-Verdrag bedoelde gevallen
- ***I Medebeslissingsprocedure (eerste lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- ***II Medebeslissingsprocedure (tweede lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt
Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt
- ***III Medebeslissingsprocedure (derde lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van de gemeenschappelijke ontwerp tekst

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de door de Commissie voorgestelde rechtsgrondslag.)

Amendementen op wetsteksten

Door het Parlement aangebrachte wijzigingen worden in *vet cursief* aangegeven. De markering in *mager cursief* is een aanwijzing voor de technische diensten en betreft passages in de wetstekst waarvoor een correctie wordt voorgesteld (bijvoorbeeld aperte fouten of weglatingen in een taalversie). Dergelijke correcties moeten worden goedgekeurd door de betrokken technische diensten.

INHOUD

	Blz.
ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	5

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het voorstel voor een besluit van de Raad over de sluiting van de UNESCO-
Conventie over bescherming en bevordering van de verscheidenheid van culturele
uitdrukkingsvormen

(5099/1/06 – COM(2005)0678 – C6-0025/2006 – 2005/0268(CNS))

(Raadplegingsprocedure)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel voor een besluit van de Raad (COM(2005)0678)¹,
 - gelet op de UNESCO-Conventie over bescherming en bevordering van de verscheidenheid van culturele uitdrukkingsvormen, goedgekeurd op de Algemene Conferentie van de UNESCO in Parijs op 20 oktober 2005,
 - gelet op artikel 300, lid 2, eerste subparagraaf, en de artikelen 89, 133, 151, 181 en 181a van het EG-Verdrag,
 - gelet op artikel 300, lid 3, eerste subparagraaf van het EG-Verdrag, op grond waarvan het Parlement door de Raad is geraadpleegd (C6-0025/2006),
 - gelet op de artikelen 51 en 83, lid 7 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie cultuur en onderwijs,
1. hecht zijn goedkeuring aan de UNESCO-Conventie over bescherming en bevordering van de verscheidenheid van culturele uitdrukkingsvormen;
 2. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, de regeringen en parlementen van de lidstaten en UNESCO.

¹ PB C blz.

TOELICHTING

Het Europees Parlement en de UNESCO-Conventionie

In zijn resolutie van 14 januari 2004 over instandhouding en bevordering van de culturele verscheidenheid: de rol van de Europese regio's en internationale organisaties als de UNESCO en de Raad van Europa en in zijn resolutie van 14 april 2005 over het werken naar een Conventie over bescherming van de verscheidenheid van culturele inhoud en artistieke uitdrukking achtte het Europees Parlement het van essentieel belang om culturele verscheidenheid te erkennen binnen het bestek van het internationaal recht door een Conventie van de UNESCO goed te keuren. In deze resoluties komt het Parlement krachtig op voor het duale karakter - cultureel en economisch - van culturele goederen en diensten.

Het Europees Parlement is verheugd over het al eerder genomen besluit van de Raad om aan de Europese Commissie een mandaat te verlenen om bij de UNESCO namens de Europese Gemeenschap te onderhandelen. Het Parlement is verheugd dat de Commissie en de Raad zich van dit mandaat hebben gekweten waardoor de Commissie over de Conventie kon onderhandelen namens de Europese Gemeenschap en de 25 lidstaten en vaart kon zetten achter het totale onderhandelingsproces.

De Commissie cultuur heeft meerdere malen de vooruitgang behandeld van de onderhandelingen en de vruchtbare rol van de Commissie in dit opzicht en heeft opgeroepen tot snelle ratificering door de EU-lidstaten.

Vooruitgang op weg naar de Conventie

De huidige Conventie is het resultaat van een langdurig rijpingsproces en van stugge onderhandelingen. Vanuit het standpunt van de Europese Gemeenschap is het nuttig de belangrijkste stappen die hiertoe hebben geleid, te resumeren.

1. De Universele UNESCO-verklaring over culturele verscheidenheid van 2 november 2001,
2. de bijeenkomsten van onafhankelijke deskundigen tussen december 2003 en mei 2004 waar uiteindelijk een eerste conceptconventie uit is gerold,
3. vanaf september 2004 een reeks intergouvernementele vergaderingen om dit concept voor een conventie en het rapport af te ronden,
4. besluit van de Raad van 12 november 2004 om de Commissie een mandaat te verlenen om namens de Gemeenschap te onderhandelen over die delen van de UNESCO-ontwerptekst die onder de bevoegdheid van de Gemeenschap vallen,
5. De Conventie is goedgekeurd door de Algemene Conferentie van de UNESCO op 20 oktober 2005 in Parijs.

Een nieuw instrument in het internationaal recht

Doel van de UNESCO-Conventionie is het bevorderen en beschermen van de verscheidenheid van culturele inhoud en artistieke uitdrukking. Gestreefd wordt naar het faciliteren van de ontwikkeling en goedkeuring van cultureel beleid en maatregelen ter bescherming en bevordering van de verscheidenheid van culturele uitdrukkingvormen en het stimuleren van

breder internationale culturele uitwisseling.

Op internationaal niveau vormt de Conventie een erkenning van het soevereine recht van staten en regeringen om cultuurbeleid te formuleren en te implementeren waardoor hun eigen culturele sectoren kunnen worden ontwikkeld.

De Conventie erkent dat culturele verscheidenheid wordt versterkt door een vrije stroom van ideeën en bevestigt nogmaals het belang van vrijheid van denken en verscheidenheid van de media. De Conventie erkent het recht van staten om een audiovisueel beleid te voeren en hun audiovisuele industrie te stimuleren. De Conventie bevestigt nogmaals de belangrijke rol van openbare omroepen voor de culturele verscheidenheid en pluriformiteit van de media.

Zij benadrukt het verband tussen cultuur, ontwikkeling en dialoog en creëert een innovatief podium voor internationale samenwerking in een bredere context van duurzame ontwikkeling.

Door het aparte karakter van culturele goederen en diensten te erkennen als uitdragers van waarden en identiteit bevestigt de Conventie dat deze verder reiken dan hun commerciële dimensie. Daarmee legitimeert zij binnenlands en internationaal cultuurbeleid.

In dit verband moet worden benadrukt dat de Conventie die niet ondergeschikt is aan andere verdragen of sociale overeenkomsten, deze aanvult en dat de onderhandelende en/of contraherende partijen zich moeten bezinnen op de doelstellingen van culturele verscheidenheid.

Tevens zal de Conventie worden gebruikt als international forum om te discussiëren over kwesties van verscheidenheid van culturele uitdrakkingsvormen en de gevoelige sector van het ondersteunende cultuurbeleid. Ook wordt de Conventie een samenwerkingsinstrument met landen die streven naar het opzetten van een duurzame culturele industrie op hun grondgebied.

Het ratificeringsproces en de inwerkingtreding

De Conventie treedt in werking drie maanden na de ratificering door de 30 participerende staten.

De rapporteur acht het nodig te benadrukken dat snelle ratificering door een groot aantal partijen ervoor kan zorgen dat de Conventie effectief wordt en haar plaats inneemt in het internationale rechtstelsel en dat de doelstellingen en middelen op deze wijze worden erkend.

Ratificering van de UNESCO-Conventie door de Europese Gemeenschap en haar 25 lidstaten zo snel mogelijk zou niet slechts garanties bieden voor de inwerkingtreding maar tevens een belangrijk politiek signaal afgeven dat het Europa ernst is met culturele verscheidenheid.

De rapporteur is in dit verband verheugd dat de Europese Commissie op 21 december 2005 (twee maanden na de goedkeuring van de Conventie door de Algemene UNESCO-Conferentie) dit voorstel voor een besluit van de Raad heeft goedgekeurd waardoor de weg openstaat naar ratificering door de Gemeenschap.

Wanneer de Europese Gemeenschap de Conventie goedkeurt, moet dit worden uitgelegd als een verzoek aan de lidstaten om vaart te zetten achter hun eigen interne

ratificeringsprocedures.

Omdat het besluit van de Raad over de sluiting van de UNESCO-Conventionie moet worden genomen op de onderwijs- en cultuurraad van 18 mei 2006 beklemtoont de rapporteur hoe belangrijk het is om snelle ratificering van de Conventionie in de lidstaten te steunen en te bevorderen en dringt er in dit verband bij het Oostenrijkse voorzitterschap en de Commissie op aan om zich actief in te zetten voor ratificering door alle lidstaten.

Tevens acht de rapporteur het belangrijk dat de Europese instellingen en de lidstaten ratificering van de Conventionie door derde landen actief bevorderen zodat de Conventionie een kritische massa van staten achter zich kan krijgen waardoor het een internationaal instrument kan worden dat meetelt in de wereld.

Gezamenlijk ratificering door de Europese Gemeenschap en de lidstaten

Er is een gezamenlijke ratificering nodig van de Conventionie door de Gemeenschap en de lidstaten.

Artikel 27 van de Conventionie laat de mogelijkheid open dat de Europese Gemeenschap een contraherende partij wordt en een actieve rol gaat spelen in de organen van de Conventionie, met name de Conferentie van de partijen zoals vastgesteld in artikel 22 van de Conventionie.

Artikel 26 van de Conventionie licht toe dat ratificering, aanvaarding, goedkeuring of toetreding door staten nodig is en plaats moet vinden overeenkomstig hun respectievelijke grondwettelijke procedures.

De Europese Unie heeft bij de UNESCO met één stem gesproken

Doordat over de Conventionie onderhandeld is gezamenlijk door de Commissie namens de Gemeenschap en door het voorzitterschap van de Raad namens de lidstaten en het de eerste keer was dat de Europese Gemeenschap met één enkele stem heeft gesproken bij de UNESCO, zou snelle ratificering binnen de EU een logische voortzetting moeten zijn van de sterke betrokkenheid van de Gemeenschap bij de onderhandelingen en een concreet signaal dat de Europese Unie het principe van culturele verscheidenheid op internationaal niveau wil bevorderen.

De impact van de Conventionie op Europees Unieniveau

De Conventionie is de eerste in haar soort in de internationale betrekkingen en legt een basis voor een wereldwijd cultuurbeleid. Op verschillende punten zal het te maken krijgen met het '*acquis communautaire*'. In het bijzonder bij zaken die samenhangen met handelsbeleid, het vrije verkeer van personen en goederen en diensten binnen de Europese Unie, het audiovisueel en mediabeleid (met name de televisie-zonder-grenzenrichtlijn en het mediaprogramma) en ontwikkelingsbeleid.

De rapporteur verzoekt de Europese Commissie speciaal in verband met internationale overeenkomsten om de audiovisuele en culturele diensten niet te liberaliseren maar vast te houden aan het door de Raad in 1999 verstrekte specifieke mandaat: de Unie zal er tijdens de WTO-onderhandelingen als ook bij de Uruguay-Ronde garant voor moeten staan dat de Gemeenschap en haar lidstaten de mogelijkheid behouden om hun cultureel en audiovisueel

beleid in stand te houden en te bevorderen ter wille van hun culturele verscheidenheid.

Implementatie van de Conventie

Het Europees Parlement zal aandachtig volgen hoe de UNESCO-Conventie wordt geïmplementeerd door de Europese Gemeenschap en de lidstaten.

De rapporteur vestigt er nadrukkelijk de aandacht op dat het van belang en noodzakelijk is om van nabij te volgen hoe de Conventie wordt geïmplementeerd door de regeringen, de ondertekenende staten en de civil society. Zij spoort de Commissie aan om een proces te starten voor toezicht op de implementatie van de Conventie in samenwerking met het Europees Parlement.

De rapporteur vestigt speciaal de aandacht op de belangrijke rol die de civil society speelt bij het beschermen en bevorderen van de verscheidenheid van culturele uitdrukkingsvormen. Zij maakt zich sterk voor actieve deelname van de civil society bij pogingen om de doelstellingen van de Conventie te realiseren.

Tevens roept de rapporteur de Raad en de Commissie op om het Europees Parlement volledig te betrekken en te informeren over toekomstige activiteiten in verband met de UNESCO-Conventie.